1893 — 1973
80 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
(201) 434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку:
(212) BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXX. Ч. 22. TWO SECTIONS (SECTION I) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 3-го ЛЮТОГО (FEBRUARY) 1973 No. 22. VOL. LXXX.

КОРОТКІ ВІСТКИ

П'ятниця, 2 лютого 1973

СТАН ЗДОРОВ'Я СЕНАТОРА ДЖОНА СТЕННІСА, пораненого пострілами з пістолі неграми - бандитами, надалі залишається загрозливим. 71-річний сенатор-демократ із Міссісіпі, керівник Сенатської Комісії в справах збросння, перебуває у шпиталі в Вашингтоні. Одну кулю лікарі витягли, друга все ще є в тілі. Еф-Бі-Ай розшукує злочинців.

НОВИЙ ДИРЕКТОР БЮРА МІР І ВАГИ Ричард Робертс висловився за заведенням в ЗСА метричної системи, за якою виступає дедалі, то більше компаній і промисловців у цій країні. Інчі, фути й подібні традиційні мірки заважають ЗСА в міжнародній торгівлі, утрудюють працю науковців, інженерів та ін. Однак, Р. Робертс сказав, що зміна відбудеться не скоро і що вона буде коштувати багато мільйонів долярів.

НАДВИШКА В БАЛЯНСІ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ Канади зменшилась кругло на один мільярд долярів, з 2,1 мільярда в 1971 році до 1,2 мільярда долярів у 1972 році. У минулому році незначною мірою зросло промислове виробництво Канади, в порівнянні з 1971 роком — лише на 0,9 відсотка.

МІЖ НЕГРИТЯНСЬКИМИ МУСУЛЬМАНАМИ НЕ ВТИХАЮТЬ сварки і непорозуміння. Після вбивства семи чорних мусульман у Вашингтоні групою „Чорних мусульман", керівник секти Ганафі у Вашингтоні назвав „Чорних мусульманів" убивцями. Але представник у Гарлемі в Ню Йорку твердить, що його секта не воює пістолями чи ножами, а тільки словом. Поліція провадить слідство у справі вбивства семи негрів у Вашингтоні, розшукуючи кількох „чорних мослімів".

ГУБЕРНАТОР НЮЙОРКСЬКОГО СТЕЙТУ Нелсон Рокефеллер далі наполягає на тому, щоб давати важкі засуди торгівцям наркотиками — саджати їх до в'язниць на все життя. Але судді, адвокати та різні „захисники громадянських прав" спільно виступають проти його пропозиції, бо, мовляв, тоді буде забагато справ у судах, а в'язниці будуть завжди переповнені. Проти вимоги губернатора виступають демократи й багато республіканців, які мають у стейтовій Легіслятурі більшість.

ЛЮДИ НАЙДОВШЕ ЖИВУТЬ у Швеції — твердить Статистичне бюро Об'єднаних Націй. У Швеції люди доходять до віку 71-85 років, на другому місці стоїть Фінляндія, після того Австралія і Західня Німеччина. Але у тій статистиці брали на увагу число смертних випадків без уваги на причину, і Америка опинилася аж на 35-му місці тому, що тут дуже багато людей гинуть молодо в автомобільних катастрофах та вбивствах. Зрештою, у високорозвинених країнах життя куди довше, як у малорозвинених краях Азії й Африки, де пересічний вік людини вагається 30-40 років.

ІЗРАЇЛЬСЬКІ ВЛАСТІ ТВЕРДЯТЬ, що вони виявили злочинну банду арабів, яка займається висиланням до різних країн на різні адреси листів і поштових посилок з вибуховими матеріялами. Гурток арабів, які займаються тим ділом, буцім-то живуть в одній — відомій Ізраїлеві — оселі у так званому узгір'ї Голяна, недалеко ізраїльського кордону. Вибуховий матеріял постачає тим злочинцям Сирія, яка опікується ними.

У КАЇРО ВІДБУЛАСЯ 4-риденна конференція високих старшин з сімох арабськох держав. На тій конференції старалися замирити йорданський уряд з палестинськими партизанськими організаціями, які мали би з йорданської території відкрити „східній фронт" проти Ізраїлю. Йорданія погоджувалася у принципі, щоб дозволити палестинським партизанам вернутися на її територію, але під умовою, що вони стоятимуть під контролею йорданського державного війська. Партизани на це не погодились.

ЄГИПЕТСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ АНВАР САДАТ ВИГОЛОСИВ у парляменті двогодинну промову, в якій різко таврував „правих і лівих екстремістів", які роблять різні авантури і спричинюють клопіт урядові. Він заповів різкі засоби проти этих „екстремістів", до яких належить в першу чергу студентська молодь.

ЗРОСЛИ ШАНСИ ЗАМИРЕННЯ також у Камбоджі: її колишній голова, князь Нородом Сіянук, який від часу скинення його з влади живе у Пекіні, користуючись протекцією китайських комуністів, буцім-то погодився на переговори про перемир'я, вірогідно під натиском збоку Китаю. Він заявив, що спитав своїх однодумців у Камбоджі, чи може вернутися туди. Якщо не зможе зробити це, то зречеться головства в екзильному уряді та переїде жити до Франції.

ГЕНРІ КЕБОТ ЛАДЖ НЕ ВІРИВ, що у В'єтнамі можна переговорами осягнути перемир'я. Генрі Кебот Ладж, колишній сенатор і колишній амбасадор ЗСА в Об'єднаних Націях, був двократно амбасадором у Південному В'єтнамі та головою американської делеґації на Паризькій конференції про В'єтнам. Перемир'я стало можливе — заявив він — тільки тому, що ЗСА змінили ситуацію: перевели „в'єтнамізацію" В'єтнамської війни, повели масове бомбардування Північного В'єтнаму, відкликали 500.000 свого війська з В'єтнаму та отримали підтримку від Пекіну і Москви у своїх миролюбних заходах.

У 80-РІЧЧЯ „СВОБОДИ"

В СІЧНІ УНС ПРИДБАВ 376 НОВИХ ЧЛЕНІВ

У цьому 1973-ому році сповняється 80 років появи і безперервної служби громаді і народові офіціяльного органу Українського Народного Союзу, щоденника „Свобода". Під знаком цього 80-річчя почалася і продовжується цьогорічна організаційна кампанія УНС, яка вже в першому місяці, січні, принесла поважний успіх, придбавши УНСоюзові 376 нових членів. У цьому місяці більше членів зорганізували: Петро Дяків (Відділ 427) — 14 нових членів, Тарас Шпікула (В. 221) — 12, д-р Микола Шпитко (В. 489) — 12, Квітка Стецюк (В. 25) — 10, Карло Кобіто (В. 121) — 10, Евстахій Гомотюк (В. 277) — 10, Іван Одежинський (В. 153 і 216) — 10, мгр Іван Гаврилюк (В. 360) — 10, Василь Шаран (В. 407) — 7, Петро Мацко (В. 395) — 6, пастор Василь Давидюк (В. 411) — 6; по 5 нових членів: Гелен Олек (В. 22), Іван Петруицьо (В. 78), Теодор Кубарич (В. 217), Василь Романишин (В. 254) і Богдан Зорич (В. 432).

Президент Ніксон прославляє союз Америки з Британією

Вашингтон. — Президент Ніксон, привітавши перед Білим Домом у Вашингтоні 1 лютого ц. р. прибулого туди британського прем'єра Едварда Гіта, прославляв американсько - британську приязнь, яку назвав „наріжним стовпом американської політики". При цій нагоді, торкнувшись підписаного в минулому тижні пакту про закінчення війни у В'єтнамі, він підкреслив, що збереження там перемир'я і закріплення миру залежить виключно від доброї волі і рішення тамошніх лідерів, а не від будь-котрого підписаного пакту. „Ми дотримаємо наші зобов'язання і очікуємо, щоб інші зробили те саме" — заявив през. Ніксон. Знову ж британський прем'єр прославляв Ніксона за його „твердість і відвагу" в послідовному змаганні до миру із застосовуванням різних тактичних ходів. Президент і прем'єр Гіт відбули в четвер 1-го лютого негайно близько двогодинну нараду і вдруге нараджувалися перед вечірнім бенкетом у честь британського прем'єра

Прем'єр Едвард Гіт

та його почету, в якому знаходиться також міністер закордонних справ сер Алек Даґлес Гюм. На п'ятницю 2 лютого передбачувалась цілоденна конференція Президента з його британськими гістьми у Кемпі Дейвіда, де існують кращі умовини для таких довірочних нарад. Британський прем'єр висловив свої погляди на американсько-британські відносини та різні актуальні проблеми в Европі під час обіду у Клюбі крайової преси у Вашингтоні.

Англійська преса підкреслює важливість розмов Ніксона з Гітом

Лондон. — Зустріч президента Ніксона з британським прем'єр-міністром Е. Гітом 1-2 лютого ц. р. у Вашингтоні, викликала багато коментарів у британській пресі, яка вказує на особливу важливість цієї зустрічі для майбутнього у взаєминах між ЗСА та Великою Британією, а в ширшому аспекті з Европейською Спільнотою. „Дейлі Телеграф", газета консервативного напрямку, пише з того приводу, що „торговельні і фінансові переговори між З'єднаними Стейтами та Спільнотою" матимуть вирішальне значення для цілого західнього світу. „Якщо вони не дадуть позитивних наслідків, ціла система взаємин зіпсується, що матиме трагічні наслідки на відтинках оборонному та зовнішньо-політичному. З того погляду, панове Гіт і Ніксон матимуть багато про що говорити". „Файненшел Таймс" знову ж пише, що коли „тепер підписано в'єтнамський договір, а збільшення Европейської Спільноти стало доконаним фактом, обидві сторони повинні звернути свою увагу на відбудову атмосфери взаємного довір'я. Якраз тепер відбувається процес переоцінки відносних позицій З'єднаних Стейтів та Европейської Спільноти у світі у висліді розвитку подій і тому засадничим є, щоб політичні лідери по обох боках Атлантику досягнули погодження щодо цього факту". Консервативний „Дейлі Мейл" вказує, що прем'єр-міністер Гіт, який ніколи не виступав з критикою американської політики у В'єтнамі, найкраще надається для того, щоб у зустрічі з президентом Ніксоном „розвіяти хмари", що нависли над взаєминами між Америкою та Европою. Незалежний „Таймс" стверджує, що „візита пана Гіта у Вашингтоні прийшла у властивому часі. Европейсько-американські взаємини є на злому шляху. В питаннях оборони, торгівлі, монетарної політики, трансатлятичний діялог находиться під загрозою заломання... Хоч пан Гіт не буде говорити від імени Спільноти, то все таки, що він має сказати і що він вичує на основі поглядів президента Ніксона, матиме прямий вплив на европейську позицію". Знову ж ліберальний „Гардіян" звертає увагу на конечність знайти розв'язку на відтинку фінансової політики, на якому помітне напруження, яке грозить поганими наслідками для ЗСА і Европейської Спільноти. Газета звертає увагу на те, що новий бюджет президента Ніксона „впливає на погіршення ситуації", бо в ЗСА розвинеться боротьба між Президентом і Конґресом, який не захоче дати Президентові широких повновластей на відтинку торговельних переговорів.

Видано складений д-ром О. Соколишином покажчик україніки англійською мовою

Ню Йорк. — Заходами і під фірмою Українського Осередку Бібліографії і Документації, в його серії Україніка англійською мовою й у видавництві Мюнхенського Українського Інформаційного Бюра появився тут упорядкований д-ром О. Соколишином покажчик "Ukrainian Selected and Classified Bibliography in English" (Вибрана і клясифікована бібліографія україніки англійською мовою"). В покажчику зібрано бібліографічні дані про опубліковані досі англійською мовою видання в ЗСА, в Канаді та в інших країнах світу. Після короткого вступу про географію й історію України, включно з насвітленням теперішнього її становища під Москвою, йдуть розділи: географія, історія, релігія і церкви, політика і правління, господарство, право, освіта, мова, література, мистецтво, духове життя, періодика та різне. В другій частині за цим же порядком зібрані матеріяли про україніку 1961-1971 років із окремим розділом про українські періодичні журнали й газети видавані англійською мовою. Завершується цей друкований офсетним способом 157-сторінковий покажчик індексом імен. Д-р О. Соколишин, бібліограф і співробітник Бруклинської Публічної Бібліотеки є автором низки бібліографічних покажчиків з україніки, шевченкіяни, франкіяни, тощо.

ЗАСІДАННЯ КВОР У НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — У суботу 3-го лютого, о 6-ій год. вечора в УНДомі при 2-ій Евню, в приміщенні Шкільної Ради на 3-ому поверсі відбудеться засідання керівництва Координаційної Виховно - Освітньої Ради ЗСА, головою якої є мгр Ярослав Рак, секретарем п-і Надія Кух.

ЗСА змагають до співіснування з Ганоєм, як із Москвою і Пекіном

Вашингтон. — Асистент президента Р. Ніксона Генрі Кіссінджер заперечив у пресовому інтерв'ю з представником родіостації Колумбія Бродкестінґ Систем, наче б його подорож до столиці Північного В'єтнаму Ганою, передбачена на 10 ц. м., мала за головну ціль економічну відбудову Північного В'єтнаму з допомогою від ЗСА. Він окреслив ту головну ціль, як підготову до співіснування між ЗСА і Північним В'єтнамом, подібним, як воно існує між ЗСА та Комуністичним Китаєм і Совєтським Союзом. Кіссінджер звернув увагу, що від самого початку існування Північного В'єтнаму, як окремої держави від 1954 року, та ще й раніше за його перебування в межах цілого Індокитаю під колоніяльним правлінням Франції, Північний В'єтнам перебував постійно у стані війни. Тому найголовніша річ — перевірити, чи він хоче переставитися на життя і діяння у стані миру. Другим найважливішим і найцікавішим моментом у тому інтерв'ю Кіссінджера було з'ясування причин, чому президент Ніксон вирішив перевести в минулому місяці важке бомбардування Північного В'єтнаму. Сталося це тому, що тайні розмови між Кіссінджером і Ле Дуком То прийняли такий сам характер безплідної виміни пропаґандивними фразами, як це ділось на 4-річній Паризькій конференції про В'єтнам. Було видно, що комуністи не прагнуть поважного переговорювання. Ніксон рішив заденонструвати, що логічним вислідом небажання миру є війна з усіма її жахливими наслідками. Кіссінджер твердив знову, що компроміс, що його здобуто в його розмовах з в'єтнамськими комуністами, був найкращим, що його взагалі можна було осягнути. Він відмовився міркувати на тему, що буде за кілька років, обмежившись до висновку, що в теперішніх обставинах в'єтнамські комуністи не здатні до збройних дій з ціллю захопити владу у Південному В'єтнамі і що тому існують шанси закріплення миру. Г. Кіссінджер говорив також про потребу докладної підготови конференцій „на вершинах", що й сталося перед подорожами до Пекіну і Москви.

Кіссінджер полетить до Ганою — Тіє прилетить до Америки

Вашингтон. — Президент Ніксон заповів на своїй пресовій конференції в середу 31 січня ц. р., що його асистент Генрі Кіссінджер полетить 10 лютого ц. р. до столиці Північного В'єтнаму, щоб перевірити, чи Північний В'єтнам дійсно прагне тривкого миру і які його думки про післявоєнну відбудову того краю. Запитаний, чи дату 10 лютого обрано тому, що в той день будуть звільнені перші американські воєнні полонені у Північному В'єтнамі, Президент заперечив та заявив, що та дата — це виключно тільки випадковий збіг обставин. Відвідини Кіссінджера у Північному В'єтнамі стосуються проблеми обіцяної Америкою її участи у відбудові обох частин В'єтнаму, як також Ляосу й Камбоджи. Президент ствердив, що годі говорити тепер про будь-яку конкретну суму, потрібну для такої відбудови. Цікавились цією справою також лідери Конґресу на зустрічі з Президентом і Президент признав, що в Конґресі є застереження проти асиґнування поважних сум на таку відбудову, але ці застереження стосуються взагалі допомоги закордонові. Президент уважає, що видатковані на таку ціль суми будуть „доброю інвестицією для справи миру".

Водночас Президент виявив, що з весною цього року прибуде до Америки президент Південного В'єтнаму Нґуєн Ван Тіє і що наради з ним відбудуться в Сан Клементе в Каліфорнії, у тому західньому „Білому Домі". Розмови з Тіє будуть стосуватися дальших взаємин ЗСА з Південним В'єтнамом, мирної допомоги йому та відбудови цієї понищеної країни. Зате Президент заперечив, наче би задумував весною поїхати до Західньої Европи. У першій половині цього року Президент взагалі не робитиме ніяких подорожей поза ЗСА.

Австралія плянує дипломатичні взаємини з Північним В'єтнамом

Сидней, Австралія. — Соціялістичний уряд австралійського прем'єра Гафа Вітлема започаткував приготування до офіційного визнання Північного В'єтнаму та обміну з ним амбасадорами. Австралія була одною з держав, які брали активну участь у війні проти комуністів у В'єтнамі, виславши туди 8.000 своїх вояків, з яких 475 полягли в боях. Останніх 66 австралійських вояків відкликано з В'єтнаму негайно, як прийшов до влади названий прем'єр після 23-ох роках перебування там при владі консервативної партії. За того нового прем'єра Австралія визнала вже комуністичні Східню Німеччину і Китай. У зв'язку з плянованим визнанням Північного В'єтнаму, австралійський шарж д'аффер у Пекіні був приявний на бенкеті, що його видано у Пекіні для делеґатів Північного В'єтнаму у тайних переговорах про замирення у В'єтнамі, які переїздили через Пекін у дорозі додому. Мао Тсе-тунґ прийняв на приватній авдієнції Ле Дука То, який був контрпартнером Генрі Кіссінджера на засекречених розмовах у Парижі, та міністра закордонних справ Північного В'єтнаму Нґуєна Тю Тріня, який в минулу суботу підписав у Парижі пакт про закінчення війни у В'єтнамі. Мао Тсе-тунґ куртуазійно твердив, що Комуністичний Китай дав Північному В'єтнамові тільки „малу допомогу" в його війні проти „імперіялістів" та що вся заслуга воєнної „вигри" належить тільки в'єтнамським комуністам.

Президент Ніксон кандидатом на мирову нагороду Нобеля

Осльо. — Август Шоу, директор Інституту Нобеля, повідомив про одержання пропозиції на номінацію президента Ніксона для нагороди миру і про те, що зголошена номінація відповідає всім вимогам Інституту Нобеля. Заходи щодо такої номінації президента Ніксона започаткувала пані Елізабет Мак-Доналд Манніґ, видавець „Файненс магазін" в червні 1972 року діставши підтримку понад 100 видатних американців, в тому сенаторів і конґресменів. У зголошеній номінації відзначається заслуги Ніксона на відтинку міжнародних відносин у світі за останніх чотири роки під кутом забезпечення загального миру.

Розгортається інформаційно-протестна акція в обороні прав людини в СССР

Балтимор. — „Смолоскип" Організація оборони прав людини в Україні запропонувала програму конкретних заходів по лінії оборони людських прав в Совєтському Союзі, враховуючи арешти, засуди і переслідування в Україні українських діячів. Згідно з наміченою програмою наголос покладений на широку інформаційну акцію з пляном залучення до оборонних заходів громадян-неукраїнців. Зокрема це стосується академічних кіл, враховуючи той факт, що більшість переслідуваних в Україні діячів є спеціялістами в такій чи іншій ділянці культурного і наукового життя. З цією метою пропонується масове поширення спеціяльно підготовлених матеріялів з даними про порушування прав людини в СССР, заходи щодо публікації цих матеріялів в англомовній пресі, а також збирання підписів на протестних листах, меморандумах, чи ініціювання висилки таких протестів окремими відомими у світі науковими і культурними діячами. Не менше важливою справою є мобілізація також української громади на цьому відтинку, враховуючи той факт, що без постійної, плянової і систематичної діяльности всього нашого загалу у всіх країнах нашого поселення ми не можемо розраховувати на підтримку неукраїнців. Особливо важливу ролю у цій акції можуть відіграти наші Церкви і треба надіятися, що вони цю ролю належно сповнять.

Вбили молодого червоноармійця за проповідування вчення Христа

Монтбелло, Каліфорнія. — Місцевий поширений бюлетень „Переслідувана Церква" у числі з січня ц. р. подав подробиці, як було замучено молодого віруючого вояка совєтської армії з м. Керчі, Івана Василевича Мойсеєва, нар. 1952 р. 17-го липня 1972 р. його батьки одержали телеграму, щоб приїхали й забрали тіло для похорону, бо їх „син трагічно загинув". Батьки забрали тіло сина, запечатане в цинковій домовині, яку вдома відчинили й виявили на тілі покійного багато пробитих ран. За відверті проповіді вчення Ісуса Христа і навернення деяких солдат, його вбили підполк. Малсин „на „Победе", з невідомими цивільними особами", а потім втопили в Чорному морі, подавши формальну причину смерти — утоплення. Покійний був плавцем і мав 185 сантиметрів росту, а глибина в тому місці 156 сантиметрів. Напередодні мученицької смерти за Бога рядовий Іван В. Мойсеїв писав додому: „Проповідував Ісуса Христа, була довга розмова, увірував один солдат". 14 липня 1972 р. він інформував своїх, що „Привітання Вашого сина незабаром припиняться. Мені заборонили свідчити про Христа, не дають мені спокою, маю великі випробування. Я заявив, що не можу не говорити про Христа". В останньому передсмертному листі він повідомив: „Перед нами стоїть християнський бій... Ми повинні показати, як треба жити і якою повинна бути віруюча людина. А після того не відомо, куди...", і цитата з Об'явлення 2:10: „Будь вірний до смерти, і Я дам тобі вінець життя". Підполковник В. І. Малсин мав сказати родині: „Мойсеїв умирав важко. Він боровся зо смертю, але помер християнином". Був замучений за віру 16 липня 1972 року.

З опису можна припустити, що сл. п. Іван Мойсеїв був євангеликом.

Етнічні групи в Канаді повинні бути репрезентовані в уряді

Оттава. — На засіданні Палати громад канадського парляменту провідний діяч Нової Демократичної Партії, посол Стенлей Нолес поставив внесок, щоб Палата поновно розглянула законопроєкт С-10, який говорить про зміну Північноамериканського Британського Акту, а точніше про скасування інституції Сенату. Як відомо, справа скасування інституції Сенату дискутується вже від довшого часу. Тепер вона знову стала актуальною з уваги на те, що перед кількома днями Палата громад постановила виключити зі складу однієї комісії сенаторів з відношенням голосів 128-102. Над цим внеском зав'язалася широка дискусія, на основі якої можна припускати, що серед послів є сильна тенденція добитися досить ґрунтовної реформи Сенату, зокрема, коли йдеться про назначування сенаторів. На відзначення заслуговує виступ посла Дж. Блея з округи Ніпіссінґ, який звернув увагу на конечність, щоб в канадському Парляменті були заступлені національні меншості, заявляючи, що власне Сенат дає для цього найкращу можливість. У своєму виступі посол Блей сказав, що не вистачає говорити про збереження традицій, культур, запрошувати ставати громадянами Канади, але треба вможливити всім етнічним групам брати активну участь у керівництві державою.

Збільшення посівної площі в ЗСА вплине на ціни сільськогосподарських продуктів

Вашингтон. — Враховуючи постійний ріст цін на сільськогосподарські продукти, головною причиною чого був брак на ринку достаточної кількости окремих продуктів, президент Ніксон доручив знести обмеження щодо величини посівної площі в ЗСА. У висліді зміненої політики уряду, понад 9 міл. додаткових акрів землі буде використано під посіви, що вможливить значно збільшити сільськогосподарську продукцію. Адміністрація сподівається, що це в дуже скорому часі позначиться на кількості сільськогосподарських продуктів на ринку і на їхніх цінах. Як відомо, досі уряд обмежував використовування посівної площі, щоб не допустити до надпродукції сільськогосподарських товарів, виплачуючи фермерам субсидії. Тільки в 1972 р. виплачено фермерам у формі субсидій з титулу невикористовуваної під управу землі 3.5 біл. долярів. Субсидії в цьому році зменшаться на 1 біл. долярів. За пляном на 1973 рік тільки 20 міл. акрів буде далі стояти облогом.

ЗАСІДАННЯ ПРЕЗИДІЇ РАДИ КУЛЬТУРИ

Ню Йорк. — Засідання Президії Ради для справ культури при Секретаріяті СКВУ відбудеться в суботу, 3-го лютого, о год. 3-ій по пол., в домі ООЧСУ при 10-ій вулиці. Буде розглянений „Правильник" Ради, справа підготови й видання „Чорної Книги" про голод в Україні в 1932-33 рр., фінансові проблеми тощо. Головою Ради для справ культури є проф. д-р Микола Степаненко, секретарем інж. Роман Кобринський з НТШІА.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Справа всього людства

Запроторення Леоніда Плюща до божевільні тому тільки, що він мав відвагу виступити в обороні законности і пошанування основних прав людини в СССР — грізна пересторога для всього людства проти наслідків політики диктаторського совєтського режиму. Цей бо режим на словах виступає в захист прав людини, а на ділі на всіх просторах, що є під його контролею, ці права порушує, жорстоко розправляючися з тими, хто домагається збереження законности.

В одній із резолюцій ОН говориться, що „Загальна Декларація Прав Людини є нормою поведінки, якою повинні керуватися всі держави. Вона є провідником та інспіратором на шляху скріплення людства у його відвічній боротьбі за права людини у світі, де б ми всі могли жити у безпеці та у мирі з нашими співгромадянами". В СССР, однак, основні права людини: індивідуальні, громадянські і політичні, економічні, соціяльні і культурні далі знаходяться під смертельною загрозою. Справа Леоніда Плюща тільки додатково підтверджує цей трагічний стан. У такій ситуації потрібні протизаходи, мобілізація всіх сил в обороні самого принципу пошанування прав людини і в обороні всіх тих, хто став жертвою брутального топтання основних людських прав. В актуальній міжнародно-політичній ситуації нашою важливою зброєю за межами України є мобілізація світової публічної опінії. Не може бути ні одного дня в нашому організованому житті, щоб ми не використали його для розкривання справжнього обличчя совєтської протинародної системи.

З СССР треба зірвати маску „миротворця", „речника визвольних рухів уярмлених народів", „оборонця гноблених і переслідуваних". Наш обов'язок — показати й доказати, що всі намагання до злагоди з СССР — це самообман, що всі торговельні концесії для СССР — це акт самогубства. Оборона прав людини в СССР вимагає акції на всіх ділянках, у всіх країнах світу.

Мир під крилами літаків

Мирне полагодження затяжного воєнного конфлікту у Південному В'єтнамі все це є темою багатьох розмов і коментарів, з яких виразно виходить, що народні маси інтуїтивно відчувають непевність такого миру і непевність взагалі будь-яких договорів з комуністичними агресорами. Звичайно, найбільшу радість повідомлення про мир викликало серед родин воєннополонених, які сподіваються швидкого повернення своїх рідних. На запит кореспондента „Ню Йорк Таймсу" про враження від вістки про припинення війни у В'єтнамі більшість людей відповідали, що „це добре", дехто висловлював сумнів, чи це дійсно кінець війні, а одна жінка сказала, що та війна тривала занадто довго, щоб тепер ще були сили переживати емоційно її закінчення.

Не знаємо, як почувають себе південні в'єтнамці, які знають, що на їхній території є понад 100.000 північнов'єтнамського війська, прихованого в джунглях та в горах. Президент ЗСА, виступаючи з повідомленням про мир, кілька разів наголошував на тому, що це — почесний мир. І в це треба вірити. Щоб підтвердити рішення Америки не покинути напризволяще свого союзника — Південний В'єтнам, щоб цей мир був таки дійсно почесним, — ЗСА залишили в Індо-Китаї досить своїх сил на випадок потреби. Це не суходільна армія і навіть не танкові частини, а летунство. За відомостями вашингтонських газет, всього в Індо-Китаї є тепер 1 000 американських бойових літаків. Якщо перемир'я виявиться справжнім і доведе до тривкого миру, то більшість тих літаків будуть переведені на інші бази, тільки в Тайленді залишиться до 150 літаків та біля 100 на борту літаконосця, який плаватиме поблизу берегів Індо-Китаю. Але цієї сили буде на початок досить, щоб здушити спробу Північного В'єтнаму силою накинути свою волю жителям тієї частини світу.

Мир під крилами літаків — так можна назвати нову фазу в історії Індо-Китаю, а може й сучасну історію вільного світу.

Ярослав Курдидик

РЕФОРМА МІЛІТАРНОЇ СИЛИ ЗСА

Тепер, коли після десяти років затяжної і кривавої війни у В'єтнамі ЗСА осягнули врешті - решт замирення, затуалізувалося одно з найважливіших питань: як саме і в якій мірі замирення позначиться на мілітарній силі ЗСА?

Такі відомі мілітарні коментатори, як Дж. Т. Вейнберґ, Дж. Е. Ґрене й І. Д. Нюмен, забирали вже не раз слово у такій справі, як перехід американської мілітарної сили у добровільну і суто професійну. Слід пригадати, що цю справу перший висунув Пентаґон, і вся його „мілітарна знать" заявилася за добровільну збройну силу. Однак, немало високих старшин з усіх чотирьох родів зброї висловлюють багато застережень відносно добровільної армії. Постараймося розглянути по черзі всі „за" і „проти" цієї реформи.

У загальному розцінюють, що в порівнянні з 1969 роком мілітарну силу ЗСА зредуковано з 3.4 млн. до 2.3 млн. у 1972 році, і це заактуалізувало питання, яких заходів слід ужити, щоб американські збройні сили перейшли на самих тільки добровільців?

Свого часу секретар оборони Мелвін Р. Лерд подав був може дещо занадто оптимістичний плян, за яким уже в другій половині 1972 року слід було формувати армію із професіоналів. Секретаря Лерда підтримував президент Ніксон, який заявив, що коли з першим липня 1972 року вигаснуть повновласті для адміністрації про нормальне покликування до війська чоловіків у 18-19 роках життя, він не буде старатися за поновлення старого порядку вербування. Секретар Лерд докладав усіх зусиль, щоб скалі платень усіх без вийнятку військовиків, як і різні „бонуси", заманювали молодих чоловіків до добровільної військової служби.

Основний плян створення добровільної армії, що його виготовив Пентаґон, зводився до таких трьох точок:

— Перевести реформу поборової системи таким чином, щоб знести т. зв. „систему льотерійного призначування", а також зредукувати час для новопоборових з 7-ми років до 1-го.

— Зменшити загальну збройну силу ЗСА на третину, внаслідок чого покликування до загальної військової служби (у 1968 році 300 тисяч) впаде до 100 тисяч, а коли зголоситься задовільне число добровільців, тоді цифра 100 обнизиться до 50 тисяч.

— Підвищити платні військовикам. Для прикладу, платня звичайного рядовика, що відбував свою службу на одній із вишкільних баз ЗСА, підвищилася вже з 149 до 321 доляра місячно.

Беручи до уваги довшу службу добровільців, Пентаґон вводить різного роду удогіднення для військовиків у всіх чотирьох родах зброї, щоб їхнє життя не було монотонним, не згадуючи вже про перебудову казарм, пом'якшення вишколу - „дрілю", створення можливости для всіх добровільців вибирати собі спеціяльність для дальшої кар'єри при війську.

Висліди цього виявилися досить помітними. Число добровільців у 1971 році з 371 тисячі піднеслося в 1972 році до 397 тисяч. Цікавим явищем є те, що опозиція серед молоді до обов'язкової служби впала з 75 відс. до 57 відс.

Однак, не зважаючи на значний приплив добровільців, їх рішуче замало для того, щоб задовольнити ними всі потреби на військових спеціялістів. І тому доведеться ще деякий час продовжувати дотеперішню систему, за якою армія складається з добровільців і поборових осіб.

Окремий бонус передбачається для членів Національної Охорони (Нешенел Ґард), лікарів, дентистів і всіх тих, які вступлять на військову службу вже маючи фах, що його потребує армія. Пентаґон вирішив, що треба платити бонуси всім без різниці військовим фахівцям, у залежності від рівня фаховости, від 1 до 15 тисяч долярів річно. В середньому це становитиме 6-7 тисяч долярів. Для прикладу, особи покликані або ті, що продовжуватимуть службу в Національній Охороні на 6 років, діставатимуть бонуси в сумі від 1100 до 2200 дол., а старшини, які погодяться на позареченцеву службу —до 4 тисяч на рік.

Для лікарів і дентистів, яких завжди була і є недостача, крім нормальної платні в залежності від ранґи, передбачається бонус у висоті 350 дол. місячно, а крім того т. зв. „ретеншен бонус", аж до 17 тисяч річно.

У програмі переходу на „армію добровільців" Пентаґон передбачає розтягнути деякі обов'язки, що їх виконують лікарі і дентисти, вживаючи в окремих випадках спеціяльно вишколений „премедікел персонел", а також усунути роздутий „паперовий бюрократизм".

На закінчення слід згадати, що у зв'язку з переходом на „армію професіоналів" появилися застереження, що, мовляв, вартість і якість добровільної військової сили обнизиться тому, що на добровільців будуть зголошуватися з дебільша чорні і білі з найбідніших прошарків населення ЗСА. Тим часом цього не запримічується, і за останніми даними освіта добровільців задовільна. Порівнюючи з 1971 роком, число добровільців, які закінчили гайскул, підвищилось у 1972 році з 67 відс. до 70 відс. Те саме відноситься й до фізичної та моральної вартости добровільців.

Важливу ролю у зреформованій армії гратиме також її „расовий балянс". Рекрутаційні центри звітують, що чорні, яких нараховують у ЗСА 13 відс., зголошуються в такій кількости, що вона вже доходить до 18-19 відс.

Коли взяти до уваги факти „масової несубординації", яку проявили, зокрема, чорні матроси на одному з літаконосців, то, очевидно, в „перетоплювальний мілітарний котел" прийдеться докласти ще багато зусиль і доброї волі.

М. Мельник

ОРІЄНТАЦІЯ НА РОСІЮ

Чи є українці, що орієнтуються на Росію? Таких українців, на жаль, більше як треба. Є в Україні вже ціла ґенерація совєтських людей. Я їх зустрічав і чув про них від інших. Вони готові вам очі видряпати, коли скажете, що росіяни вважають їх за свою власність, з якою можуть робити все, що хочуть.

Є ще люди, які мають різного роду теорійки, на основі яких українці з росіянами не тільки можуть, але й повинні співжити. Форми такого співжиття ваґаються між культурною автономією і федерацією. Такі надії на успішне співжиття підтримує офіційна пропаґанда (наприклад, пропаґування незалежности УССР і рівноправности націй в СССР), як також існування маленької групи росіян, які дійсно щиро вірять у правильність розв'язування національного питання в СССР.

Здається, немає найменшого сумніву, що такого роду українці завдають українській національній справі великої шкоди. Поети, письменники, артисти і науковці, що закликають своїх земляків до вічної злуки з росіянами, і політики та публіцисти, що розвивають теорії „реальної політики", сповільнюють національне відродження і деморалізують українську національну політичну думку. Вони свідомо або зі страху, з наївности чи з огляду на матеріяльну користь допомагають окупантові.

Тимчасом під сучасну пору всі українці вже повинні знати, що:

а) Основною політикою Росії було і є колонізувати та русифікувати українські землі, і це — об'єктивний факт, а не націоналістична пропаґанда. Документація відносно колонізації і виселювання, русифікації шкільництва, денаціоналізації шкільних підручників, преси, телевізії і радіо (хоч часто і українською мовою), фальшування історії, творів та життєписів українських визначних людей — ця документація є вже така багата і переконлива, що тут немає місця на чесну різницю думок.

б) Від часу революції дотепер обсяг політичної, економічної і культурної автономії України зійшов до нуля. Російські диктатори мажуть тепер безкарно робити в Україні абсолютно все, що хочуть. Вони можуть покінчити з комедією республіки і уряду УССР, зліквідувати Комуністичну партію України чи впровадити російську мову, як матірну мову, по всіх школах.

Всілякого роду спроби українізації чи полегші (наприклад, інструкції „міністра освіти" Даденкова в справі українізації високих шкіл) скоріше чи пізніше провалювались і провалюються. Та не тільки це. Петля затіснюється чимраз більше. Півтора року тому на XXIУ з'їзді КПСС Брежнєв офіційно впровадив концепцію „совєтської людини". А тепер підготовляють ґрунт для того, щоб вимішування національностей в СССР стало офіційною політикою партії. Говорили вже про це Щербицький і Маланчук, а до них долучився Соломонцев, голова Ради Міністрів РСФСР. Кілька тижнів тому він сказав: „Партія постійно дбає про підготову кваліфікованих спеціялістів з числа корінного місцевого населення. Разом з тим тепер, як ніколи раніше, зростає значення широкого обміну досвідом і кадрами між республіками, краями і областями, між націями і народностями... Батьківщина у всіх радянських людей одна — Радянський Союз. Кожен громадянин нашої країни, до якої б з націй і народностей він не належав і в якій би республіці не жив — це радянська людина".

Брежнєв з нагоди святкування 50-річчя створення СССР заявив: „Партія вважає недопускальними будь-які спроби стримувати процес зближення націй, під тим чи іншим приводом чинити йому перешкоди, штучно закріплювати національну окремішність, бо це суперечило б генеральному напрямові розвитку нашого суспільства".

Іншими словами, українці під кожним оглядом більше втрачають, як здобувають. Отже, треба мати дійсно якусь спеціяльну логіку, щоб українцям радити, що тільки реальною політикою вони зможуть чогось досягнути.

в) Доти, поки Росія має амбіції стати „Третім Римом", вона ні в якому випадку не може піти українцям на поступки, бо малі поступки ведуть до більших. Тимчасом під сучасну пору росіяни просто не можуть ризикувати втратою української продукції і українського „гарматного м'яса".

г) Росіян далеко більше, як українців. Такий партнер з своєї природи дуже небезпечний. Це значить, що коли навіть один уряд імперії щось українцям дасть, другий може все забрати назад. Російські уряди робили це в минулому, і немає найменшої причини думати, що вони не робитимуть цього і в майбутньому.

ґ) Переконання, що українці повинні вважати за свого ворога режим, а не росіян, — абсурдне. Багато доброзичливих людей радить українцям іти з росіянами проти режиму. Українці це вже робили за Керенського і Леніна. Наслідки тасі самі.

Отже, українцям було б найбільш некорисно орієнтуватись на росіян тому, що під сучасну пору немає жадної групи росіян, що хотіла б і мала б силу позитивно розв'язати національне питання в імперії.

Деякі люди радять своїм землякам ще й таке: сидіть тихенько, бо може бути ще гірше.

У старовинному Римі казали, що ті, які мовчать, погоджуються. Одним з найбільших побоювань Шевченка було те, що колись може прийти нагода, а його земляки не будуть готові на те щоб з неї скористати. І тому порада сидіти тихенько і чекати на „слушний час", мабуть, найгірша порада. Така порада могла б мати сенс у Мадярщині, Румунії чи Польщі, але не в Україні. Міжнародна політика досить швидким темпом змінюється. Не виключене, що можуть знову створитися обставини, з яких українські люди на своїх землях могли б скористати. Було б дійсно недобре, коли б до того часу вони не усвідомили того, що з росіянами їм не по дорозі. Вони також повинні прийти до переконання, що ніхто їх серйозно не буде трактувати, коли вони чи в ім'я „реальної політики", чи зі страху перед репресіями складатимуть заяви вірности Москві й любови до „великого російського народу", або в найкращому випадку чекатимуть на слушний час.

При такій політиці слушний час може ніколи не прийти, а як прийде, тоді здезорієнтований загал ледве чи зуміє з нього скористати. Досвід гетьмана Мазепи, а відтак першої і другої світової війни повинен послужити перестерогою для такого роду „розумної" політики.

Єдина розумна політика під сучасну пору — це політика якнайбільш масового спротиву русифікації, колонізації і виселюванню. Політика співпраці з шовіністичними російськими урядами крок за кроком звела українців до небажаної національної меншости імперії. Політика пасивности може завдати українському народові удару, з якого тяжко буде видряпатись.

Доти, поки Україну не будуть репрезентувати такі люди, як Дзюба, Шухевич, Чорновіл, Мороз, її репрезентуватимуть урядові поети, письменники і науковці і доти українська проблема не буде існувати ані для росіян, ані для китайців, ані для хоч-кого іншого. Тоді Україна буде внутрішньою проблемою Росії, а люди до внутрішніх справ своїх сусідів звичайно не люблять втручатись.

Орієнтація на Росію — це самовбивство. Україна цілком добре може існувати сама. А коли їй буде вигідніше увійти у широкопросторі економічні й політичні зв'язки, тоді їй куди краще буде шукати партнерів на заході, сході, півдні — тобто всюди, тільки не на півночі.

З НАШИХ БУДНІВ

РАХУНОК ВГОРУ

Вірю і сподіваюся, що доброму моєму другові О. Сипові з Парми, Огайо, невтомному ентузіястові справи встановлення Центру Українських Студій на Гарварді, полум'яному пропагаторові цього діла на сторінках преси, либонь мусіло його нагріти серце відскочити з радости аж до горла, коли вичитав у „Свободі" з 25-го січня ц.р. на першій сторінці, що . . . „збірка фондів для встановлення Трьох Катедр переступила 1,800.000 долярів!"

Так то слово стало ділом і тілом, а вигаданий ним, О. Сипом, у нашому щоденнику „рахунок вниз" скотився справді чародійним способом аж до нуля, а далі . . . , а далі став рапідно пнятися догори і з рахунку вниз несподівано зробився рахунком „давай назад угору!" Бо так якось воно логічно вийшло, що коли збірка фондів на третю катедру переступила потрібну для її встановлення суму 20,000 долярів (з дрібними), то нібі, що було з ними грішними робити?.. Віддавати їх назад жертвенному громадянству?.. Таж кожний і кожна взяли б собі це за велику образу і до кінця життя мали б тяжкий жаль до проф. Пріцака і мгра Хмизи, що я, мовляв, хотів (чи хотіла) простягти Центрові помічну руку, а її брутально відштовхнули! А понад тим, мабуть, дехто з добродіїв чи меценатів постів уже відтягнути собі пожертвувану суму від федерального податку і міг би мати з цього приводу „любу розмову" з податковими властями.

Та недаремно засідають у Головній Екзекутиві Фонду та в Науковій Раді Катедр Українознавства мудрі, вчені голови, що високі школи покінчили: хлопці довго не радили, не надумувались, а зразу приступили до збірки на Науково-Дослідний Інститут, котрий, як виходить, до зарізу їм потрібний і на що гостинний президент Гарварду вже відпустив нашим катедральникам відповідний будинок.

Вірте мені або й ні, але я заздалегідь знав, а радше передчував, що таке щось станеться... Як тільки в „Свободі", в рубриці „Голоси читачів", стали друкуватися листи до Редакції різних докторів Цимбалістих, Петришиних та інших мужів науки, то мені зараз серце тьохнуло „тьох-тьох"! — і підшепнуло: „Іване, готуй сотню талярів, бо тут рихтується якась нова, вчена комбінація!" І як зачали ці професори питати читаючу публіку „що далі?" і „що далі?" — то й викликали вовка з лісу, як казали в Старому Краю... Тепер уже всі знаємо, що далі: почалася нова колекта, дай, Боже, щасливо та й успішно закінчити її високим „рахунком угору"!

Ікер

УКРАЇНСЬКИЙ ВІСНИК

ВИПУСК VI

Березень 1972

(27)

Виключено із Київського педінституту за звинуваченням у „націоналізмі" студента четвертого курсу українського відділу філологічного факультету Миколу ТРОЦЕНКА.

М. Троценко — комсомолець, син колгоспника із Миронівського району Київської області. 22 травня 1971 року він прочитав коло пам'ятника Шевченкові у Києві вірш Василя Симоненка. Цього одного вистачило, щоб хлопець зазнав переслідувань: його викликали на проробку в партком інституту, винесли догану і т. п.

ЗАЯВА ПРО СТВОРЕННЯ ГРОМАДСЬКОГО КОМІТЕТУ ЗАХИСТУ НІНИ СТРОКАТОЇ

Виходячи з того,

— що останнім часом в СССР зросла кількість судових переслідувань за відкрите висловлення і відстоювання переконань;

— що такі переслідування носять антиконституційний характер і супроводжуються багатьма порушеннями норм соціалістичної законності (гласності судочинства, права на захист тощо);

— що сам факт арешту радянської людини за висловлення переконань вступає в суперечність із прийнятими Генеральною Асамблеєю ООН і ратифікованими урядом СРСР Загальною Декларацією Прав Людини і Пактом про громадянські і політичні права;

— що офіційні джерела не інформують громадськість про політичні процеси в СРСР або інформують неправдиво;

— що організовані і націлені дії громадськості можуть зробити великий внесок в оздоровлення радянського суспільства, —

ми прийшли до висновку про необхідність в окремих, особливо серйозних, випадках проводити організовані дії для захисту громадян СРСР, переслідуваних із політичних мотивів.

Арешт 8. грудня 1971 року Одеським УКДБ науковця-мікробіолога, Ніни Антонівни Строкатої (Караванської) ми вважаємо саме таким особливо серйозним випадком, із таких причин:

1. Идеться про арешт людини, відомої як українській, так і російській демократичній громадськості принциповим відстоюванням здорових засад суспільного життя і суспільної справедливості;

2. Идеться про поміщення у в'язничні умови з очевидним наміром засудити на ще принизливіші умови підневільного утримання жінки, що морально здорове суспільство може дозволити собі тільки як абсолютну крайність (незалежно від того, буде це американська комуністка Анжела Девіс, чи українська патріотка Ніна Строката);

3. Идеться про арешт дружини політв'язня фактично тільки за те, що вона, незважаючи на сильний тиск, не відмовилася від свого чоловіка, засудженого на тривалий термін, і обстоювала його інтереси (хоч ми свідомі того, що слідчі спробують завуалювати цей очевидний факт підтасовкою якогось „розповсюдження" чи „пропаганди").

Громадський Комітет захисту Ніни Строкатої створюється на основі гарантій Конституції СРСР, Декларації Прав Людини та Пакту про громадські і політичні права. У своїх діях він дотримуватиметься радянських законів.

Дії Комітету полягатимуть:

у зборі фактів і документів та матеріалів, що торкатимуться особи Н. Строкатої і її „справи", в ознайомленні з ними державних та правових інстанцій та представників громадськості;

в організації при потребі збору підписів під зверненнями на захист Н. Строкатої;

у зборі коштів для допомоги Н. Строкатій та її чоловікові-політв'язневі, позбавленому, у зв'язку з арештом дружини, будь-якої моральної і матеріальної допомоги;

у домаганні всіх, гарантованих законом прав про захист (призначення адвоката за вибором Комітету чи родичів, виставлення свідків захисту, громадського захисника тощо);

у домаганні гарантованої законом гласності судового процесу, якщо до такого дійде;

у гарантованому оскарженні перед касаційною та іншими інстанціями звинувального вироку, якщо такий буде винесений;

у інших діях, які підкаже хід слідства та суду.

Якщо всі ці законні заходи не дадуть результатів, змушені будемо звернутися до Комітету прав людини ООН.

Дії Комітету продовжуються на весь період ув'язнення Н. Строкатої, Комітет самоліквідується після її повного звільнення.

Документи Комітету поширюватимуться двома мовами — українською і російською, тексти автентичні.

Закликаємо громадськість активно підтримати зусилля Комітету. Запити у справі, а також копії звернень чи протестів просимо присилати на одну із вказаних нижче адрес.

21 грудня 1971 року.

Члени Комітету:

Петро Якір — історик, Москва.

Ірина Стасів — філолог, Львів, Кутузова 118, кв. 12.

Василь Стус — письменник, Київ, Святошине, Львівська 62/1.

Леонід Тимчук — матрос, Одеса, Індустріяльна 44, кв. 4.

Вячеслав Чорновіл — журналіст, Львів, Спокійна 13, кв. 1.

ХТО ТАКА Н. А. СТРОКАТА (КАРАВАНСЬКА)

Стократа Ніна Антонівна народилася 31 січня 1925 року в Одесі в українській родині, що вистояла проти денаціоналізації. Батько — економіст, кандидат наук, працював у наукових і учбових закладах, зараз пенсіонер, має близько 80 років. Мати померла кілька років тому.

Після школи Ніна Строката відразу поступила до Одеського медичного інституту, який закінчила з відзнакою. Працювала спочатку в Одеському мікробіологічному інституті, потім 6 років лікарем на півдні України.

Приблизно з 1950-52 років була по травень 1971 року науковим працівником Одеського медичного інституту, спеціалізувалася з мікробіології. Останнім часом успішно працювала над кандидатською дисертацією. У неї багато наукових публікацій в спеціальних журналах і наукових збірниках Москви, Києва, Одеси, Ростова та ін. Аж до самого звільнення користувалася в інституті репутацією здібного науковця, який успішно справляється із темою наукового дослідження.

1961 року Н. Строката одружилася з Святославом Караванським, який за кілька місяців перед тим повернувся із довготривалого ув'язнення. Його засудив у 1944 році Одеський трибунал на 25 років за пропагандивну діяльність в Одеській організації ОУН під час окупації та за короткочасне вимушене співробітництво з румунською розвідкою. Розкаявшися за минуле, він був звільнений наприкінці 1960 року за амнестією, поселився в рідній Одесі, де зайнявся науковою і літературною працею.

Український День у Картереті

Посадник міста Картерет, Н.Дж. Михайло Товт підписує проклямацію Дня Незалежности в присутності представників українських організацій. На фото за посадником стоять (зліва): Володимир Янів, Іван Васічко, Ігор Рачинський, о. монс. Віктор Поспішил, Остап Якубович, Марійка Матлага, Мирон Гидзік і Василь Матлага.

Картерет, Н.Дж. — Тут, заходом Українського Громадського Комітету, посадник міста Михайло Товт підписав 10 січня 1973 р. проклямацію Українського Дня, щоб вшанувати історичні акти 22-го січня 1918 і 1919 рр.

У неділю 21-го січня, у намірені українського народу відправлено в обох церквах Службу Божу; в українській католицькій відслужив о. монс. Віктор Поспішил, а в українській православній церкві о. Петро Мелех. Обидва виголосили промови на тему Січневих Роковин.

Святочна академія відбулася 21-го січня в залі української катол. церкви св. Марії. Вступне слово виголосив Іван Рачинський. Доповідь сказав керівник Школи Українознавства Володимир Янів. 4-тий Універсал відчитав сумівець Юрко Глущик. Програмою провадив Остап Якубович.

Дальшу мистецьку програму виповнили виступи старших юначок Осередку СУМА. Вони під керівництвом п-і Марії Якубович виконали три українські народні пісні при супроводі гітари Богдана Ткачика; деклямував Ігор Рачинський.

Учні 5-ої кляси Школи Українознавства Ольга Васічко, Ольга Мартинюк та Ірина Кушнір виконали деклямації. Сумівська танцювальна група Картерету, під керівництвом молодого енергійного вчителя Володимира Юрченюка, виступили в кількох українських народних танках. Співом „Не пора" закінчено свято.

Святкування Січневих роковин завершено в понеділок, 22-го січня ц.р., о год. 8-ій ранку біля міської ратуші, де зійшлася молодь СУМА, учні Школи Українознавства, молодше і старше громадянство міста Картерет та околиці. В присутності коло 60 осіб вивішено на майдані міста американський і український прапори та всі відспівали американський та український національні гимни.

Василь Матгала

СОВЄТСЬКА ПРЕСА ПРИНЕСЛА вістку про велику подію: Совєтський Союз, який займає 8,650.000 кв. миль і має близько 250 мільйонів населення, підписав договір із Сан Маріно, що його територія є 24 кв. милі з 17.000 населення, — про заборону продукувати й переховувати бактеріологічну зброю.

„Український День" в Лос Анджелесі

У неділю 12-го листопада стараннням Українського Культурного Осередку, вперше в історії громади підготовано „Український День". Від ранку з'їжджались українці Лос Анджелесу, як теж із сусіднього Сан Дієго та Сан Фрасіско до „Еляжен Парку", щоб показати свої надбання, культуру, ріст та об'єднаність як на релігійно, так і на громадсько - культурному полі, та вказати на той клаптик України, який росте і розвивається на західньому побережжі Америки.

„Український День" відбувався в спеціяльній частині парку, призначеній на того роду імпрези. І тут ви відразу побачили досконале приготування до цього свята, спеціяльно створеним комітетом, який очолив голова УКО П. Марцінів. Тут ви натрапили зразу на господаря УКО п. Кімака, який автом підвозив усіх тих, кому важко було йти до місця святкувань. При вході голова місцевого Відділу УНСоюзу інж. А. Рудник із сином Маріяном продавали квитки вступу, роздавали програмки, та підраховували прибулих. Дочислившн до 1 200 заперестали, тому, що важко було наспіти.

На святковій площі вітав гостей голова комітету, П. Марцінів, пластуни підняли прапори, та відспіванням національного гимну відкрито Свято. Молебень в намірені Українського Народу та місцевої громади відправили отці: П. Маєвський, Ю. Починюк і Лімонченко. На спортовій площі, під доглядом панів Б. Обуха та М. Шенкірика до завзятого змагу у відбиванці стали відбиванкарі Сан Дієго, Лос Анджелесу і Сан Франсіско. І тим разом по завзятому змагу Сан Франсіско не дало собі відібрати першенства. У залі на стінах та на столах, довкола стін укладено експонати мистецької виставки: килими, ліжники, образи, визначних наших мистців місцевих і позамісцевих, вишивки, різьби, кераміку; вони передали повну мозаїку краси нашого мистецтва. Мали ви тут нагоду познайомитись і з українськими грішми чи поштовими значками із великої збірки секретаря місцевого Відділу УНС, П. Сильчака, та з надбанням місцевої пластової станиці, які упорядкувала кошова пластунка Анна Микитин. Господарями тут були пані: Микитин, Бульчак, Каштанюк, пані Д. Каштанюк та п. М. Медвідь.

Пані приготовили обіди із українських потрав, а над усім наглядали В. Корінь зі своїм сином. Організаційний референт був В. Будило Пан М. Новак, сеньйор громади, який вклав багато труду і праці в її розбудову, провірював все до ладу та допомагав там, де зайшла потреба.

Опісля, в мистецькій програмі, танцювальний ансамбль під мистецьким проводом п-і Н. Прокопій вивів ряд народних танків. Виступами провадили панове: С. Шумський і І. Паркер. Під час тих виступів головний радний УНСоюзу М. Кальба склав привіт місцевій громаді від УНС, підкресливши потребу нашого об'єднання та плекання нашої культури тут, поза межами батьківщини, зокрема тепер, коли ворог старається знищити її усіми можливими способами. Він побажав якнайкращих успіхів на майбутнє. На закінчення програми п-і Д. Чайковська випровадила показ української ноші. Поясненнями — українською і англійською мовами, вона продемонструвала красу нашої ноші від найдавніших трипільських часів, ноші князів, гетьманів, бояр міщан та селян, аж до народних полтавських, київських, гуцульських та ін.

Після мистецьких виступів, до пізнього вечора гості забавлялись в тій же залі при звуках оркестри, а Святковий комітет запевнив, що відзначення „Українського Дня" увійдуть тепер у традицію громади і будуть відзначуватись щорічно.

М. К.

Роковини Січневих Актів у Маямі

Маямі, Флорида. — 21-го січня ц.р. тут в заповненій залі Українського Американського Клюбу відбулося чергове святкування Січневих роковин. Свято відбулося заходами Центрального Комітету, Відділу УККА, що об'єднує ряд громадських організацій на терені Маямі і околиць.

Свято відкрив інж. Богдан Неганів, заступник голови Комітету, вітаючи приявних. Він пригадав, що це свято є одним з радісних споминів українських визвольних змагань і зазначив, що Січневі роковини потрібно конечно пропагувати. Ветерани українських визвольних змагань під проводом поручника Подубинського внесли український та американський прапори. Апель на трубці відіграв пластун Петро Гнатюк.

Мистецьку частину відкрив співом американського гимну Український Національний Хор під дириґентурою д-ра Козарука, виконуючи пізніше низку пісень. Треба признати, що цей хор, у другу річницю свого існування, поборов великі перешкоди і дав доказ зрозуміння для рідного мистецтва. У великій мірі признання належиться організаторам хору маестрові Атаманцеві та д-рові Козарукові.

Реферат про події 22 січня виголосив Володимир Трач, промисловець, член Управи місцевого Відділу ООЧСУ. Прелеґент пов'язав ідею 22 січня з сучасними змаганнями до волі в підсовєтській Україні.

Реферат англійською мовою виголосив студент Юрій Серна, член Українсько-Американського Клюбу; він переказав важливість подій 22 січня англомовним гостям. Відтак деклямували учні Школи Українознавства в Маямі Діна Кучкуда і Ярослав Сперкач; рецитувала теж Надя Мудрейко, секретарка Комітету.

Проф. Каліцінський, директор Школи Українознавства, подав стан збірки на Фонд Катедри Українознавства при Гарвардському університеті, на яку українці Флориди пожертвували понад $10,000.00 Спеціяльна збірка на залі на цю ціль принесла $200.00.

Наприкінці Михайло Курман, член проводу місцевого Відділу ООЧСУ, виголосив деклямацію. Свято закінчилося відспіванням українського національного гимну.

Наступного дня репрезентація українців Маямі, під проводом голови Центрального Комітету Миколи Ракуша відвідала мейорів міста Маямі й повіту Дейд в справі проголошення річниці незалежности України в обох муніціпаліях. Посадникові Й. Орр вручено на пам'ятку книжку *Revolutionary Voices* і *Kiev vs. Moscow*. В делеґації взяли участь: п-во Ракуш, о. М. Горошко, парох української православної церкви св. о. Миколая, Надя Мудрейко, п-і Максимович з донькою і п-і Серна.

Інж. Богдан Неганів

Січневі Роковини в Ню Гейвені

Посадник міста Ню Гейвену підписує Проклямацію: На фото (зліва) сидять: о. Мирослав Мицишин, посадник Бартоломю Ф. Гайда і д-р Михайло Снігурович. Стоять: Михайло Снігурович, мол., д-р Ярослав Туркало, Лариса Садівська, Мирон Мельник, п-і Ірина Мандич, Мирон Телюк, Галина Висовська, Ліда Лодинська і проф. Іван Телюк.

Ню Гейвен 23 січня, 1973 року (МЯ) — Громада великого Ню Гейвену під проводом Конгресового Комітету Америки, Відділ Ню Гейвен — імпозантно відзначила Роковини Незалежности і Соборности. 16-го січня 1973 р. Посадник міста Ню Гейвену, Бартоломю Ф. Гайда підписав в присутності делеґації Управи УККА та групи студентської молоді проклямацію в пошану проголошення незалежности України та визначив день 22 січня ц. р. Українським Днем в Ню Гейвені. Делеґацію очолив Голова місцевого Відділу УККА д-р Михайло Снігурович. Три дні пізніше губернатор Стейту Коннектикат Томас Дж. Мескіл підписав у капітолі в Гардфорді в присутності представників усіх Відділів УККА стейту Коннектикат і групи молоді проклямацію в пошану проголошення незалежности України. Відділ УККА, Ню Гейвен заступав голова Відділу.

В суботу 20 січня 1973 р. відбувся у Шератон Парк Пляза Готелі в Ню Гейвені Бенкет і баль в пошану Січневих Роковин. Бенкет відкрив голова УККА, д-р Михайло Снігурович. Проводив ним д-р Ярослав Туркало, заступник голови УККА, місцевого Відділу. Головну промову — українською мовою — виголосив проф. Іван Телюк, заступник Головного Предсідника УНСоюзу, англійською мовою — стейтовий сенатор, проф. Леренц ДеНардіс. Привіти склали Бартоломю Ф. Гайда, посадник міста Ню Гейвену, Маттю Койва, особистий представник губернатора стейту Коннектикат та представниця Литовської Громади Великого Ню Гайвену панна Гіта Маркевічіюс. Слідував виступ української танцювальної групи „Веселка", яка виконала 3 народні танки, і баль, до якого приграла оркестра „Амор".

Наступного дня в неділю відправлено врочистості богослуження в намірені Українського Народу в церквах обох українських віровизнань. Того ж самого дня о г. 12:30 відбулася перед міською ратушею, під „Смолоскипом Волі" урочистість зложення вінка в пошану Героїв, що віддали своє життя за волю України. Відкрив її голова Відділу УККА, молитву перевів о. Мирослав Мицишин. Пластун Нестор Цибрівський в товаристві двох сумівок Марусі Чучман і Катрі Матвієнко зложили вінок. Промову виголосили посадник Гайда і інж. Орест Дубно. Церемонію складення вінка фільмувала місцева телевізійна стація і передала це в рамцях вісток. Про Січневі Святкування говорило місцеве радіо і писала англомовна преса. У неділю 21-го і понеділок 2-го січня із місцевої ратуші повівав український прапор.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

ВІІІ. І. Л., Трентон: Дякуємо за „Проблему щастя у філософії Г. Сковороди". Радо використаємо, але щойно після деякого часу, як звільниться місце у „підвалі" газети на 2-ій сторінці.

ВІІІ. М. Б., Філядельфія: Дякуємо за листа. Питаєте, де „самітники" повинні переховувати свої завіщання-тестаменти: прибити на стіні, тримати під подушкою чи передати сусідові або вислати до УНС? Сподіємося, що незабаром зможемо надрукувати в „Свободі" поради знавця проблеми, якою цікавиться багато читачів.

ВІІІ. Б. М. Чикаго: УНСоюз подбав про видання Англомовної Енциклопедії Українознавства і її головним редактором є проф. д-р Володимир Кубійович. УНСоюз також не устійнював транслітерації українських імен і назв, тільки подбав, щоб це вчинили знавці-науковці. А втім, виясненння транслітерації знайдете в обидвох томах Енциклопедії.

ВІІІ. Н. Н., Нюарк: Тішить нас, що Вам подобався допис про виставку світлин з пластової зустрічі. На жаль, портрету „молодиці" не маємо, оглянътесь за живою у Вашому сусідстві.

ВІІІ. Д-р Ю. К., Йонкерс: Дякуємо за інформацію. Вже використали.

ВІІІ. М. В. П., Санта Клара: Пробачаємось за помилку. У списку жертводавців на українські студії в Гарварді, надрукованому в „Свободі" з 6-го січня, суму $ 145.25 пожертвував дванадцятилітній Марко В. Перехрест.

ВІІІ. Я. П., Ню Йорк: Пожертву в сумі $ 100.00 на українські студії в Гарварді з Вінніпегу склали Євгенія і Микола Оброци в пам'ять своєї покійної доні Лідії М. Оброци.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВІІІ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА, Ч. 1.

Спадщина Миколи Дзюби, Саґінав	$ 100.00
Ф. Когут, Вруклин	10.00
Т-ва за Патріярхальний Устрій УКЦ, Лос Анджелес	10.00
Р. Варчук, Ірвінґтон	7.00
Й. Врубель, Флашинґ	7.00
П. Молодовець, Кліфтон	7.00
М. Палила, Говплови	7.00
Є. Парницький, Джерзі Сіті	7.00
П. Санка, Сомерсет	7.00
М. Томко, Чикаґо	7.00
Н. Черевайко, Чикаґо	7.00
Д. Вобеляк, Нюарк	3.00
А. Климишин, Лонґ Айленд Сіті	3.00
С. Лаґола, Перт Амбой	3.00
М. Лихогруд, Ютика	3.00
О. Миськів, Аліквіпа	3.00
В. Яцик, Бруклин	3.00
В. Бакалець, Пассейк	2.00
І. Вандура, Вруклин	2.00
І. Ватюк, Джерзі Сіті	2.00
Г. Влонський, Чикаґо	2.00
С. Воднар, Ірвінґтон	2.00
В. Бойко, Менвілл	2.00
В. Войчук, Елизабет	2.00
К. Воковец, Ґарфілд	2.00
І. Васильців, Ровей	2.00
Ю. Воронецький, Чикаґо	2.00
М. Голінко, Трентон	2.00
проф. А. Грановський, С. Пол	2.00
Д-р П. Гой, Ню Йорк	2.00
Г. Гораль, Філядельфія	2.00
Д. Дидик, Джерзі Сіті	2.00
М. Дидик, Сиркюзи	2.00
М. Дикий, Чикаґо	2.00
П. Джиджора, Джерзі Сіті	2.00
В. Доклія, Линден	2.00
А. Долинський, Ірвінґтон	2.00
В. Дуб, Бунтон	2.00
В. Іванишин, Ню Йорк	2.00
Л. Карнетт, Едісон	2.00
М. Коць, Джерзі Сіті	2.00
А. Кузишин, Асторія	2.00
І. Кутко, Чикаґо	2.00
С. Кухлевський, Трентон	2.00
Г. Кушнір, Коговз	2.00
С. Літепло, Вруклин	2.00
о. І. Малащук, Аллентавн	2.00
І. Маріяш, Сомервілл	2.00
А. Міниссале, Джерзі Сіті	2.00
П. Нанюк, Пассейк	2.00
В. Овсяник, Бріджпорт	2.00
Т. Павлик, Асторія	2.00
Л. Панін, Джерзі Сіті	2.00
І. Патуляк, Джерзі Сіті	2.00
А. Пипюк, Аллентавн	2.00
Г. Попадюк, Вруклин	2.00
М. Ратушний, Ґарфілд	2.00
І. Рубльовський, Вруклин	2.00
С. Сыченюк, Сомервілл	2.00
М. Святий, Вашинґтон	2.00
Д-р І. Скальчук, Філядельфія	2.00
О. Стефанишин, Бруклин	2.00
М. Ступка, Асторія	2.00
Т. Троць, Вруклин	2.00
А. Турчин, Трентон	2.00
Е. Федів, Джерзі Сіті	2.00
Д. Фортуна, Ферлі Товер	2.00
М. Хитра Елизабет	2.00
П. Хомицький, Чикаґо	2.00
Ю. Чайка, Бетлеґем	2.00
С. Чеканський, Олифант	2.00
Р. Чміль, Чикаґо	2.00
В. Шеремета, Ірвінґтон	2.00
А. Ясний, Бронкс	2.00
Л. Бабяк, Монтреаль	1.00
З. Бервіцька, Вруклин	1.00
М. Білик, Монтреаль	1.00
М. Воднар, Монтреаль	1.00
А. Бушар, Монтреаль	1.00
М. Говера, Монтреаль	1.00
Люба Гайда, Монтреаль	1.00
З. М. Гловяк, Ню Йорк	1.00
Д. Дажене, Монтреаль	1.00
І. Данилюк, Монтреаль	1.00
І. Душара, Монтреаль	1.00
М. Іроденко, Монтреаль	1.00
Р. Кіщук, Монтреаль	1.00
Т. Кузик, Монтреаль	1.00
Н. Кут, Монтреаль	1.00
В. Левицький, Мейплвуд	1.00
А. і У. Леґедза, Монтреаль	1.00
С. Маліхівський, Флашінґ	1.00
А. Морариш, Монтреаль	1.00
С. Наливайко, Трентон	1.00
І. Пиртко, Філядельфія	1.00
П. Самутин, Балтимор	1.00
П.А. Сосюкало, Монтреаль	1.00
Г. Тесленко, Трентон	1.00
Т. і П. Штурин, Монтреаль	1.00
Е. Якимець, Монтреаль	1.00

ЛИСТА, Ч. 2.

О. Борух, Деніслсвілл	$ 10.00
О. Музиченко, Вашинґтон	10.00
Е. Гутович, Вруклин	7.00
Ю. Заяць, Ірвінґтон	7.00
о. О. Мицик, Честер	7.00
Ю. Шавалюк, Гекетставн	7.00
С. Грициппин, Картерет	5.00
І. Заболоцький, Рочестер	5.00
Н. Макарчук, Кліфтон	5.00
В. Новаковський, Флашінґ	5.00
І. Бабяк, Філядельфія	3.00
І. Бойко, Детройт	3.00
М. Гентош, Деллявно	3.00
М. Дембіцький, Стемфорд	3.00
В. Дідошак, Рочестер	3.00
Д. Заневич, Тандер Вей	3.00
Й. Куць, Трентон	3.00
С. Лісовець, Бронкс	3.00
Я. Оберишин, Джемейка	3.00
П. Одарченко, Вашинґтон	3.00
І. Франко, Бронкс	3.00
А. Шаль, Понтакет	3.00
І. Васараб, Філядельфія	2.00
М. Велей, Філядельфія	2.00
С. Береґулька, Мелрос	2.00
Д-р В. Вілецький, Толмедж	2.00
П. Віланюк, Детройт	2.00
І. Вілоус, Детройт	2.00
М. Боґіра, Чикаґо	2.00
М. Бодель, Чикаґо	2.00
П. Ванаш, Міннеаполіс	2.00
М. Вітвік, Гановер	2.00
А. Вовк, Гейстінґс он Гадсон	2.00
Д. Войтишин, Детройт	2.00
Я. Гаврилко, Асторія	2.00
Д. Галіцяк, Філядельфія	2.00
І. Гассак, Тетон	2.00
М. Гринішак, Елизабет	2.00
В. Гультай, Торонто	2.00
П. Гуменюк, Вай Міллс	2.00
І. Ґадун, Блейрставн	2.00
І. Данківський, Філядельфія	2.00
М. Дикун, Ню Бритейн	2.00
В. Дідик, Детройт	2.00
З. Івасиків, Джемейка	2.00
Г. Карнаушенко, Клівленд	2.00
А. Карпович, Ню Йорк	2.00
М. Ільків, Вашинґтон	2.00
К. Занруха, Фол Рівер	2.00
О. Канівець, Савтінґтон	2.00
А. Коваль, Бофало	2.00
Й. Кондзельський, Ґарфілд	2.00
А. Корбяк, Гемтремк	2.00
І. Кузь, Пассейк	2.00
М. Лаврук, Лонґ Айленд Сіті	2.00
М. Левчук, Ню Гейвен	2.00
Л. Намака, Н. Гедлей	2.00
К. Несевич, Чикаґо	2.00
З. Осінчук, Форт Вейн	2.00
Т. Павлик, Джерзі Сіті	2.00
Й. Паратукевич, Ню Йорк	2.00
Я. Петрушак, Піттсбурґ	2.00
В. Попадюк, Чикаґо	2.00
В. Приходько, Ню Йорк	2.00
П. Приходько, Трентон	2.00
З. Пятничка, Кліфтон	2.00
В. Савицький, Шорт Гіллс	2.00
Є. Сідлярчук, Бостон	2.00
Ф. Сілецький, Лорейн	2.00
М. Славінський, Бруклин	2.00
С. Слободян, Ґетборо	2.00
С. Слюсар, Ріджвуд	2.00
І. Соломаха, Петерсон	2.00
С. Сорочинський, Літтл Фолс	2.00
о. І. Ткачук, Ню Йорк	2.00
Ю. Торбич, Мейплвуд	2.00
І. Фасоляк, Філядельфія	2.00
В. Флюнт, Бостон	2.00
М. Хомин, Філядельфія	2.00
І. Худий, Лонґ Айленд Сіті	2.00
А. Шаран, Джерзі Сіті	2.00
В. Шпирка, Ірвінґтон	2.00
Т. Яблінський, Вілліментик	2.00
Я. Букачевський, Едисон	1.00
С. Винничук, Галенд	1.00
Д. і А. Гнида, Едісон	1.00
І. Гош, Філядельфія	1.00
І. Ґераско, Кристал Лейк	1.00
Б. і С. Голь, Вармінстер	1.00
М. Дозорський, Ірі	1.00
М. Дребич, Бронкс	1.00
Г. Захаричук, Байон	1.00
М. Коваль, Акрон	1.00
В. Любка, Монтреаль	1.00
Я. Малявський, Лонґ Айленд Сіті	1.00
М. Неилко, Ню Бритейн	1.00
О. Підгайний, Ню Йорк	1.00
М. Словятинський, Філядельфія	1.00
А. Цвях, Асторія	1.00
Г. Школяр, Рослиндейл	1.00

Замість квітів на могилу
бл. п. інж. РОМАНА ГОЙДИША
Мужа нашої Сестрички й опікунки
пл. сен. СТАХИ ГОЙДИШ
НОВАЧКИ 8-го ГНІЗДА УПН в НЮ ЙОРКУ
складають 25.00 долярів
на Пресовий Фонд „Готуйсь".
8-ме ГНІЗДО „ЛІСОВІ КВІТИ"

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

На вшанування св. пам'яті померлих, склали пожертви на Українську Вільну Академію Наук у США за час від кінця грудня 1972 року по 28 січня 1973 року:

Св. пам'яті МАРІЇ ПАНЬКІВСЬКОЇ — Ганна Шерей $10.00; Олександра й Іван Гасвські $20.00; Володимир Когутяк $25.00.

Св. пам'яті проф. ВОЛОДИМИРА МЯКОВСЬКОГО — Олександер Неділько $25.00; Роман Рейнарович $10.00.

Катерина Денисенко — св. пам'яті проф. ОЛЕКСИ ПОВСТЕНКА $20.00.

Іван Замша — св. пам'яті АДАМА ГЕНРІХОВИЧА ЕНҐЕЛЯ $5.00.

Тимофій Бондар — св. пам'яті ІВАНА БАКАЛО й ВАСИЛЯ ШЕРЕЯ $15.00.

Ганна Пашкієвська — св. пам'яті ОЛЕКСАНДРИ МАТВІЄВНИ ВИНИК $10.00.

Олександер і Ірена Тимошенко — св. пам'яті інж. АНДРІЯ ВОЛОСЕНКА $30.00.

Всім жертводавцям висловлюємо щиру подяку за пожертви на Академію на вшанування пам'яті померлих.

УПРАВА УВАН у США

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що дня 31-го січня 1973 року упокоїлась в Бозі наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, СЕСТРА і БАБУНЯ

бл. п.
ІРЕНА з ЗАРЕМБІВ
ПОДЮК

народжена в Германові коло Львова.

ПАНАХИДИ — в четвер, 1-го лютого і в п'ятницю, 2-го лютого 1973 року о год. 8-ій вечора в похоронному заведенні п. Петра Мацка в Сиракюзах, Н. Й.

ПОХОРОН — в суботу, 3-го лютого 1973 р. о год. 8:30 ранку на Українському Католицькому Цвинтарі в Сиракюзах, Н Й.

Горем прибиті:
муж — д-р ІВАН
донька — д-р ГАЛИНА з мужем д-ром СВЯТОСЛАВОМ КЛЮФАСОМ і внучками: ХРИСТЕЮ і УЛЯНОЮ
сестра — СОФІЯ з мужем інж. ТЕОФІЛЕМ ФРАЦІШИНОМ
кузен — ЯРОСЛАВ ЗАРЕМБА з родиною
Ближча і дальша Родина в Україні і ЗСА

СПОРТ

„Чорноморська Січ"—„Віс-ла" С. К. 1:0

У 4-му вечорі футбольного сімкового турніру Шейфера, що проходить в залі Армори в Петерзоні, „Ч. Січ" здобула свою 3-тю за порядком перемогу, цим разом з польською дружиною „Вісла", з Пассейку.

Єдиного і переможного голя для „Ч. Січі" здобув Ренерей з подачі Каздоби в останній хвилині змагань. Не зважаючи на цю важливу перемогу „Ч. Січ" займає дальше 3-тє місце в показнику табелі гор, маючи 6:2 точок і 9:1 відношення воріт. Лідерами під сучасну пору є два італійські клюби: „Фрайні" Петерзон і Італіян Пассейк, які досі не втрати-ли жадної точки.

Вершок показника табелі гор після 4-ої рунди гор:

		точок	від. воріт
1.	„Фрайні" С. К.	8:0	9:1
2.	Італіян Пассейк	8:0	8:3
3.	„Ч. Січ"	6:2	9:1
4.	Рома С. К.	5:3	2:2
5.	Бозкурт	4:4	4:2

Чорноморська Січ (юнаки) — Карні Скатс ФК (юнаки) 4:0

Цією перемогою, на цій же залі, юнаки „Ч. Січі" заквалифікувалися до дальших гор в сімковому турнірі юнаків за Чашу Шейфера.

„Чорноморська Січ" (новаки) — Елизабет С.К. (новаки) 1:2

„Ч.Січ" Мейплвуд (новаки) —Савт Орендж (новаки) 2:2

У II-му вечорі сімкового турніру „Савт Орендж Рекрісшен" за Чашу УСТ „Ч. Січ", що проходить в залі Савт Орендж „Джуньйор Гай Скул" обидві „Січові" дружини втратили точки. Показник табелі гор турніру новаків після II-ої рунди гор:

		точок	від. вор.
1.	Петерзон С. К.	4:0	17:2
2.	Елизабет С. К.	4:0	10:1
3.	„Ч. Січ".	2:2	6:3
4.	Савт Орендж С. К.	1:3	3:7
5.	„Ч. С.-Мейплвуд	1:3	2:12
6.	Рендолп С. К.	0:4	2:15

Гаківка

„Чорноморська Січ"-„Флаєрс" Лінколн Парк 6:5

У чергових мистецьких змаганнях Гаківкової Ліги Велі Скейтерс, що відбулися 23 січня ц. р. на льодовій арені Дж. Ф. Кеннеді в Нюарку, „Ч. Січ" здобула ключеву перемогу за звання чемпіона ліги з минулорічним чемпіоном, яким був гаківковий клюб „Фраєрс". В цій лізі „Ч. Січ" веде, в показнику табелі гор-безконкуренційно, не зазнавши досі жадної поразки. Переможні голі в цих змаганнях здобули: Дзіман з подачі Будного в І-у періоді. Мельник з подачі Кох від Р. Семенюка дачі Дзімана в ІІ-у періоді і Кох від Залізка, Суровик від Будного стрілив п'ятого голя змагань. Останнього і переможного голя вечора здобув Є. Семенюк з подачі Будного в кінцевій фазі III періоду.

Відбиванка

24-го січня II жіноча дружина відбула чергові мистецькі змагання Жіночої Відбиванкової Ліги Ню Джерзі, що відбулася в залі Колумбійської середньої школи в Мейплвуді, в яких наші спортовки зазнали поразки 1:3 сетів з ІВКА Ровей „А".

У суботу 3-го лютого жіноча дружина візьме участь у великому першенському турнірі в Персипені, Н. Дж.

І чоловіча дружина в цьому ж дні буде учасником 62-го річного турніру „Поп" Айдел, що відбудеться у Філядельфії в місцевій залі „Централ УМСА".

О. Твардовський

ДОПОМОГА УКРАЇНСЬКИМ СТУДЕНТАМ У БРАЗИЛІЇ

Куритиба, Бразилія. — Тижневик „Хлібороб" у числі 38/1972 р. повідомив, що Відділ Суспільної Опіки Союзу Українок Америки буде допомагати деяким студентам через приватних опікунів, якщо кандидати дійсно цікавляться у к р аїнською мовою та культурою і щось плянують надалі конкретного робити в тій ділянці. Таких студентів буде рекомендувати Бразилійський Осередок Українських Студій, після вивчення їхніх біографій і матеріяльного стану. Наділені допомогою будуть в контакті з опікуном чи опікункою. Перевага надасться студенткам.

Хто бажав би нав'язати безпосередній зв'язок з Осередком Українських Студій у Бразилії, може писати на адресу:

Centro Brasileiro de Estudos Ucranianos, Caixa Postal, 1111, 80.000 — Curitiba, Pr., Brasil

Крайові лещетарські змагання

Цього року лещетарські змагання за першенство Української Спортової Централі Америки і Канади (УСЦАК) відбудуться 10-11 березня 1973 в Снов Ридж біля Турину, 40 миль на північ від Ютики. Господарем є Карпатський Лещетарський Клюб в Ню Йорку, що переводить ці змагання під знаком 50-ліття свого існування.

Це, мабуть, вже восімнадцяті з черги зимові ігрища на американському континенті, що їх започаткував пластовий курінь „Бурлаки" в 1954 р. на старому лещетарському центрі Вайт Фейс. У тих часах лещетарські змагання складалися звичайно із з'їздового та крутобігу та альпійської комбінації для жінок і мужчин. Таку програму було відносно легко провести протягом одного дня, не тільки з огляду на обмежену кількість дисциплін, але й малу участь змагунів і тому, що в тих роках гори ще не кишіли лещетарами.

Хоча для тодішніх змагань були типові технічні недотягнення, ніхто тим не турбувався, бож важливими не були медалі чи рекорди, а нагода зустріти лещетарських друзів, яких доля порозкидала по цілій Америці та Канаді. Організатори таких лещетарських імпрез не сивіли з журби, що не було кому уставити крутобігу, або, що суддям замерзли хронометри. Для них важливим було переоцінити наші традиції та збагатити зимовим спортом вияви зорганізованого життя української еміграційної спільноти.

Мабуть, головна ціль цьогорічних змагань в Снов Ридж не розминеться з намірами організаторів лещетарських змагань із 50-их років. Очевидно, завдяки досвідові, технічним поступам та вимогам молодих змагунів, з технічного боку ці змагання будуть на вищому технічному рівні: часи осягів будуть міряні електронічно; брамки до крутобігів будуть уставлені професіоналами, які теж будуть на контрольних пунктах, як судді.

Новиною цьогорічних змагань буде плоский біг для мужчин та жінок на 5.5 і 3.5 миль респективно. Вислідн плоского бігу, що відбудеться у неділю (11 березня) зранку, не вчисляються до клюбового точкування. Все ж таки, господарі сподіваються численної участи змагунів у цій здоровій та безпечній дисципліні.

Як і в попередніх роках, клюбове точкування буде базоване на вислідах у крутобігу, великому крутобігу та альпійської комбінації жінок, мужчин, сеньйорів, юначок та юнаків від 14 до 18 літ. Участь змагунів буде обмежена, з огляду на час, до 6-ти осіб від кожного товариства. Зате участь дівчат і хлопців у віці 9-14 років не буде обмежена чисельно і буде вчислятися до загального точкування.

Початок змагань відкриється паралельним кругобігом (двох змагунів з'їздитиме одночасно паралельними трасами) для мужчин у суботу (10 березня) о год. 9-ій ранку.

Зголошення змагунів до участи приймається тільки через українські спортові товариства до 19 лютого 1973 р.

З нагоди ювілею Карпатський Клюб під кличем:
„Гей, у синішні простори!
Гей, на волю, з хат тісних!
Через гори, через доли,
По килимах сніговиїх!" —
закликає навіть цих, що не живуть вже в тісних хатах, покинути всі злободенні турботи і пристати до дружнього лещетарського гурту в *днях 10 і 11-го березня ц.р. у Snow Ridge, Turin, N.Y.*

Р. Г.